

Korkeakoulujen kestävä kasvun ohjelman ohjausryhmän kokouspöytäkirja

Aika 25.08.2022 klo 13.32–14.59.

Paikka Microsoft Teams/hotel Clarion Helsinki

Läsnä Jääskeläinen Atte, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
Heikkinen Erja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Hämäläinen Keijo, Jyväskylän yliopisto
Kantti Lilli, opetus- ja kulttuuriministeriö (sihteeri)
Korhonen Jonna, opetus- ja kulttuuriministeriö
Koski Jouni, Laurea-ammattikorkeakoulu
Mielityinen Ida, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Niemelä Ilkka, Aalto-yliopisto
Nieminen Sanna, valtiovarainministeriö
Rättyä Heidi, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Sippola Anniina, Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Syväjärvi Antti, Lapin yliopisto
Vidgrén Mervi, Savonia-ammattikorkeakoulu

Poissa Eerola Paula, Suomen Akatemia
Lehto Petra, työ- ja elinkeinoministeriö

Asiantuntijat Innola Maija, opetus- ja kulttuuriministeriö
Palonen Maarit, opetus- ja kulttuuriministeriö
Mäkeläinen Ulla, opetus- ja kulttuuriministeriö
Karhu Jorma, opetus- ja kulttuuriministeriö

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.32.

2 Ajankohtaiset asiat

Ohjausryhmän sihteeri Pauli Kettusen määräaikainen työsuhde päättyi heinäkuussa. Jatkossa ohjausryhmän sisältösihteerinä toimii Maarit Palonen ja teknisenä sihteerinä Lilli Kantti, opetus- ja kulttuuriministeriö.

3 Korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia – tilannekatsaus

Ulla Mäkeläinen alusti aiheesta keskustelua varten. *Jatkuvan oppimisen strategia* - työryhmän strategia-aihiot on juuri esitelty työseminaarissa. Strategian hionta jatkuu syyskuun loppuun asti, jonka jälkeen aloitetaan lausuntokierros. Strategia julkistetaan seminaarissa joulukuussa 2022.

Puheenjohtaja alleviivasi jatkuvan oppimisen alustan digitaalisuutta. Digialustojen rakentaminen on käynnistynyt jo aiemmin korkeakoulujen Digivisio 2030 -hankkeen myötä. Tuleva jatkuvan oppimisen alusta tarvitsee toimintalogiikan, säännöstön määrittelyä sekä erottuvuutta, sillä kyseessä on markkinapaikka, jossa julkisen koulutuksen rinnalla on myös yksityisiä koulutuksen tarjoajia.

Keskustelussa tuotiin esille korkeakoulujen keskeistä roolia alustalla. Huolena oli, ettei alustan rakentamisessa edettäisi liikaa hallinnon rakenteilla. Keskustelussa korostettiin kysynnän puolta – millaiselle koulutukselle on kysyntää? Alustan tulisi myös olla yksilön näkökulmasta mielekäs. Työseminaarissa tuli esille, ettei korkeakoulujen tämänhetkinen tarjonta vastaa yritysten tarpeisiin eikä kysyntään. Yrityksillä on tarve tiettyihin, määriteltyihin tarpeisiin räätälöidylle koulutukselle. Tarvetta on palveluliiketoiminnalle, jolloin kouluttajat tarjoavat asiantuntijuuden lisäksi tiloja ja materiaaleja. Keskustelussa tuotiin esiin tarvetta olevan koulutustarjonnan lisäksi myös ohjauksen palveluille.

Puheenjohtaja totesi, että ohjaamisen kautta tullaan huomioimaan kysynnän signaalit, ja syntyvä vuorovaikutus elinkeinoelämän, työnantajien ja korkeakoulujen kanssa on keskeistä. Korkeakoulujen panos on uusimmassa tutkimus- ja tietopohjaisessa osaamisessa, jota kaupalliset toimijat eivät pysty samalla tavalla tarjoamaan.

Keskusteltiin jatkuvan oppimisen kokonaisuuksien kytkennöistä tutkintoperustaiseen koulutukseen, sillä resurssien näkökulmasta nämä kytkeytyvät kiinteästi. Koulutuspolkujen päällekkäisyys ja mahdolliset haittavaikutukset tutkintoperustaiseen koulutukseen on lähtökohtaisesti minimoitava.

Keskustelua käytiin jatkuvan oppimisen alustan rahoituskriteereistä ja jatkuvan oppimisen tarpeista. Kriteeristöä on rakennettu hallintorakenteista käsin, mutta tulee huomioida myös tapauskohtaista ymmärrystä vaativa tarpeiden yksilöllisyys. Kansainvälisesti löytyy jo kehittämisen digialustoja, joten huomiota tulisi erityisesti kiinnittää suomalaisen koulutuksen vahvuuksille, F2F-elementeille ja oppijayhteisön merkitykselle kilpailukykytekijänä. Rahoitusmallit ovat myös strategisia ratkaisuja. Rahoitusmallissa tulisi huomioida sisäänrakennettuna YAMK-tutkinnot sekä polkuopinnot. Huomiota tulee myös kiinnittää opiskelijoiden erilaiseen asemaan esimerkiksi opintososiaalisten etuuksien suhteen. Keskustelussa nousi esille, että jatkuvasta oppimisesta puhuttaessa tulee muistaa jo olemassa olevat toteutukset, joilla palvellaan erityisesti työssä olevaa väestöä.

Puheenjohtaja totesi, että jatkuvan oppimisen alusta-ajattelussa tarvitaan selkeyttämistä, joka tapahtuu käsitteiden vähentämisen ja kirkastamisen kautta. Alustan tavoitteena on tarjota myös yksittäiselle oppijalle selkeä näkymä henkilökohtaisesti kohdentuvan oppimisen tarjontaan. Rahoitusmallitarkastelu on käynnistymässä.

4 Koulutusvastuujärjestelmän uudistaminen – tilannekatsaus

Maarit Palonen esitteli asian. Korkeakouluille on annettu mahdollisuus tehdä uusia esityksiä syyskuun loppuun asti. Edellinen hakukierros oli mittava, ja nyt keskitytään välttämättömien muutosten tekemiseen. Strategisia valintoja voidaan tehdä myös poisvalinnoilla ja yhteistyön kehittämällä. Kokonaisvaltainen koulutusvastuujärjestelmän uudistaminen on käynnistetty sektorikohtaisesti. Unifi ja Arene ilmoittavat prosessin etenemisestä elokuun loppuun mennessä.

Arenessa ja Unifissa on käyty keskustelua aiheesta, ja keskeisenä kysymyksenä on ratkaistavan haasteen määrittely. Joustavuuteen ja autonomiaan suhtaudutaan AMK-kentällä myönteisesti, mutta huoltovarmuuden säätelyn toteutus herättää kysymyksiä. Arene käy Valviran kanssa keskustelua ammattinimikkeisiin liittyvistä asioista. Unifissa on keskusteltu koulutusvastuiden vahvuusperustaisesta kehittämisestä pitkän aikajanan tähtäimellä. Koulutusvastuu-uudistusta tullaan käsittelemään vararehtorien kesken. Tarvetta on keskustelukokonaisuuden selkeyttämiselle ja myös prosessin vastuunjako on herättänyt keskustelua. Pidettiin tärkeänä myös varmistaa, ettei koulutuksen laatu kärsi koulutusvastuulisäysten myötä. Miten välttämätön koulutustarve määritellään? Tähdätäänkö koulutusvastuujärjestelmän uudistamisella markkinavetoiseen malliin minimiregulaatiolla? Yhteisesti todettiin, että TKI-toiminta on keskeistä. Tarvitaan vahvistettua osaamista ja jatkuvuutta taloudellisen kantokyvyn ja vetovoimaisten hakukohteiden lisäksi.

Puheenjohtaja kertoi nykyisen haun tarpeen nousseen korkeakoulukentältä. Olennaista vastuiden myöntämisessä on kriteerien täyttäminen. Koulutusvastuiden jako ei vastaa kaikilta osin nykyisellään työelämän tarpeita, ja OKM:ssä on halua tilanteen joustavoittamiseen. Maarit Palonen lisäsi, että perusajatuksena on tuoda koulutusvastuu asiakokonaisuutena tähän päivään, sekä tuoda myöntökriteerit selkeästi korkeakoulujen nähtäville, laatua esiintuvia kriteerejä korostaen.

5 Korkeakoulujen ohjauksen ja rahoituksen kansainvälinen arviointi – tilannekatsaus

Jorma Karhu esitteli asian. Perjantaina 26.8.2022 on aiheesta arvioinnin tukiryhmän kokous, jossa käydään läpi tulevan kilpailutuksen valmistelua. Tukiryhmän toimikausi on 20.6.2022.-30.6.2023, ja aikajanelä on mahdollisesti syksyllä 2022 laajapohjaisen työryhmän asettaminen OKM:n toimesta. Tulevaisuuteen orientoituneen arvioinnin EU-kilpailutus julkistetaan elokuun lopussa ja toteuttaja valitaan lokakuussa 2022. Arviointi on tarkoitus julkistaa kesäkuussa 2023.

Puheenjohtaja totesi monien asioiden olevan kytköksissä rahoitusmalleihin. Rahoitusperusteiden arviointi on tarpeen, vaikka rahoituskehityksen uudelleenjakaminen ei välttämättä ratkaise kaikkia tunnistettuja kehittämistarpeita

6 Muut asiat

Anniina Sippola siirtyy työskentelemään Insinööriliittoon, joten SAMOK ry:n edustajana on jatkossa Johanna Fonsell. Ohjausryhmän seuraava kokous on 26.9.2022 klo 13.00-15.00.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.59.